

Parlamentul
Republicii Moldova

LCJ-07 nr. 283
15 aprilie 2022

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.436 din 28 12 2006
privind administrația publică locală
(nr. 128 din 07.04.2022)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-menționat, conform prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și comunică următoarele.

I. Observații generale

1. Inițiativa legislativă este înaintată de către un grup de deputați în Parlament, în conformitate cu art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

Prin proiectul dat se propune modificarea Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală prin completarea art. 29 cu un alineat nou prin care să fie statuat că, primarul pentru a soluționa problemele legate de interesele satului (comunei), orașului (municipiului) beneficiază de dreptul de a fi primit în audiență în mod prioritar, dar nu mai târziu de 5 zile lucrătoare, de conducători și angajații instituțiilor publice. Astfel, autorii proiectului doresc „impulsionarea procesului de soluționare a problemelor comunității locale”.

Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu prevederile art.66 din Constituție.

2. Referitor la procedura de înaintare spre examinare în Parlament, atenționăm că:

- conform art. 35 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 expertiza anticorupție este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative, inclusiv pentru proiectele actelor normative elaborate de deputații în Parlament (remarcăm lipsa acesteia la proiectul dat);

- potrivit art. 47 alin. (6) din Regulamentul Parlamentului, la proiectul de act legislativ se anexează rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate, precum și rezultatele consultărilor publice. Remarcăm că, în conținutul notei

informative autorii fac trimiteri la astfel de discuții/consultări, însă, la proiectul prezentat nu sunt anexate careva acte/concluzii care ar proba că astfel de audieri au avut loc;

- conform art. 58 din Regulamentul Parlamentului proiectele de acte legislative și propunerile legislative înaintate de deputați se remit Guvernului spre avizare.

3. La art. 4 pct. 6 Carta Europeană a Autonomiei Locale (ratificată de către Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1253/1997) este prevăzut că, *colectivitățile locale trebuie să fie consultate, pe cât posibil, în timp util și de o manieră apropiată în cursul procesului de planificare și de luare a deciziei pentru toate chestiunile care le privesc direct.*

Art. 109 alin. (1) din Constituție stabilește principiile de bază ale formării și funcționării administrației publice locale în unitățile administrativ-teritoriale, și anume: principiul autonomiei locale, al descentralizării serviciilor publice, al eligibilității autorităților administrației publice locale și al consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit. Alin.(2) al articolului menționat mai sus prevede că autonomia privește atât organizarea și funcționarea administrației publice locale, cât și gestiunea colectivităților pe care le reprezintă.

Cadrul general de reglementare a descentralizării administrative pe baza principiilor de repartizare a competențelor între autoritățile publice a fost stabilit prin Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, care determină obligativitatea consultării autorităților administrației publice locale în procesul de elaborare, adoptare sau modificare a legilor sau altor acte normative referitoare la organizarea și funcționarea administrației publice locale.

Tot aici remarcăm prevederile art. 6 „Raporturile dintre autoritățile administrației publice” din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală unde la alin. (5) este statuat că, *„autoritățile administrației publice centrale consultă asociațiile reprezentative ale autorităților administrației publice locale în problemele ce țin de administrația publică locală”.*

Prin urmare, în temeiul prevederilor art. 109 din Constituția Republicii Moldova, art. 3, art. 4 pct. 6 din Carta Europeană a Autonomiei Locale, art. 6 alin. (5) din Legea nr. 436/2006 și art. 8 alin. (1) din Legea nr. 435/2006, observăm necesitatea consultării autorităților administrației publice locale, precum și a asociației reprezentative ale autorităților administrației publice locale - Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) pe marginea subiectului abordat prin prezentul proiect de lege.

II. Observații de ordin conceptual.

1. Menționăm că, normele de diferențiere a unor categorii de subiecți în raport cu altele, bazate pe valorificarea aportului și determinarea importanței funcțiilor acestora în dependență de voința și caracterul discreționar, pot aduce atingere principiului egalității garantat de art. 16 din Constituție.

2. Totodată, ținem să atragem atenția asupra noțiunii de „*instituție publică*” definiția căreia se cuprinde la art. 307 a Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002, potrivit căreia *„instituția publică este persoană*

juridică de drept public care se constituie în baza unui act emis de autoritatea publică și care este finanțată, integral sau parțial, de la bugetul acesteia din urmă”.

La fel art. 32 din Legea nr. 98/2012 la alin. (2) și (3) prevede că, *„(2) instituțiile publice din sfera de competență a ministerului sau a altei autorități administrative centrale se constituie, se reorganizează și se dizolvă de Guvern, la propunerea ministrului sau a conducătorului autorității administrative centrale, dacă normele speciale nu prevăd altfel. (3) Ministerul sau altă autoritate administrativă centrală care are în sfera sa de competență o instituție publică exercită, în numele statului, funcția de fondator al acesteia”.*

Reieșind din prevederile sus-citate, reținem că instituția publică vizează un număr mai restrâns de autorități ale administrației publice, autorul urmând să reevalueze oportunitatea includerii doar a instituțiilor publice.

III. Observații de ordin tehnico-juridic.

1. Titlul proiectului precum și, modul de indicare a denumirii actului normativ propus spre modificare, necesită a fi conformat la rigorile art. 42 alin. (4) Legii nr. 100/2017 în ceea ce privește structura și conținutul acestuia.

2. Conform art. 63 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 *„dacă se modifică un singur articol sau punct dintr-un singur act normativ, în denumirea actului de modificare se face referire expresă la articolul sau punctul modificat și la actul normativ respectiv”.*

3. În **textul introductiv al art. I** din proiect cuvintele *„se modifică după cum urmează.”* se vor substitui prin textul *„se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:”.*

4. În conținutul art. I textul *„Art.29 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins”* se va exclude.

5. Cu referire la conținutul nemijlocit al completării considerăm că în redacția propusă de autori, ținând cont de faptul că alte modificări/completări în vederea susținerii și/sau fortificării acestei norme proiectul dat nu prevede, această normă poartă un caracter declarativ în condițiile în care nu prevede ce se va întâmpla, care vor fi consecințele pentru conducătorii și angajații instituțiilor publice în cazul în care termenii *„în mod prioritar dar nu mai târziu de 5 zile lucrătoare”* nu vor fi respectați?

6. În ceea ce privește termenul de intrare în vigoare a proiectului de lege stabilit la **Art. II** remarcăm norma art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 unde este stabilit că *„actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării”.* În cazul când, se propune o altă dată de intrare în vigoare, cu excepția de la alin. (2) și (3) al aceluiași articol, autorii urmează să argumenteze în nota informativă necesitatea urgentării.

7. În contextul obiecțiilor expuse, remarcăm necesitatea revizuirii detaliate a textului proiectului de lege nr. 128 din 07.04.2022 întru ajustarea conținutului acestuia la exigențele normelor tehnicii legislative, normele Legii nr. 100/2017.

Oportunitatea examinării și adoptării proiectului rămâne la latitudinea Parlamentului.

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, connected strokes that form a stylized representation of the name 'Ion Creangă'.

**Ion Creangă,
Șef Direcție**

*ex. Elena Geru
tel. 820-580*